

Träda 2020

Träda är åkermark som inte används till produktion av jordbruksprodukter. Det finns särskilda regler för träda som du behöver känna till när du söker gårdsstöd och förgröningsstöd.

Det här är träda

Träda är åkermark som inte används till produktion av jordbruksprodukter. Du tar åkermarken i produktion när du sår en gröda som kan bli en jordbruksprodukt, skördar eller låter dina djur beta på åkermarken. Jordbruksprodukter är det mesta som kan bli mat eller foder.

Träda kan ge rätt till gårdsstöd och förgröningsstöd.

Skiften som du har träda på redovisar du med grödkod 60 i SAM Internet. Med grödkod 60 väljer du en av följande typer av träda:

- bevuxen
- svart
- insådd för vilt
- insådd för pollinatörer.

Hur lång tid åkermark i träda ska vara ur produktion beror dels på vilka stöd du söker, dels på var i landet du har din åkermark.

Lämpliga grödor för träda

Det är bra om åkermark i träda är bevuxen då växtligheten binder jord och näringsämnen. Du kan antingen lämna åkermarken obearbetad efter skörd, med eller utan insådd av lämplig fånggröda eller grödor som gynnar den biologiska mångfalden eller etablera växtlighet vid en senare tidpunkt.

Det finns flera lämpliga grödor för en bevuxen träda, till exempel fleråriga vallgräs, vallbaljväxter eller blandningar av dem. Vallbaljväxter, till exempel vit- och rödklöver, bör vara högst 10 viktprocent för att inte förväxlas med odling som räknas som produktion. För övriga baljväxter bör viktprocenten vara högst 30 procent. Andra lämpliga grödor är till exempel rörflen, getärt, käringtand, sötväppling, cikoria, bovete, honungsört, gurkört, lin, vitsenap och oljerättika.

Du får så grödor som gynnar den biologiska mångfalden

Att så en lämplig fånggröda eller grödor som gynnar den biologiska mångfalden på åkermark i träda räknas inte som produktion och är därför tillåtet under trädesperioden. Grödor som gynnar den biologiska mångfalden kan till exempel vara vallfröblandningar med blommande örter som rödklöver, vitklöver, cikoria och honungsört. Du får dock inte använda grödorna som foder efter trädesperioden, då räknas det som produktion.

Blommande träda för ekologiska fokusarealer

För ekologiska fokusarealer i förgröningsstödet finns en särskild träda som heter blommande träda. Det är åkermark i träda som såts med pollen- och nektarrika växter som är attraktiva för pollinering, andra nyttodjur och fjärilar. Växterna som sås måste finnas på listan över godkända växter. De godkända växterna får sås i blandning med andra växter men de ska vara dominerande på arealen när de är etablerade. Växterna anses vara etablerade när de har kommit upp så att det går att avgöra vilken sort det är. Växterna ska vara etablerade på arealen senast den 15 juli. Vissa växter får inte sås i renbestånd.

Du får utföra jord- och markförbättrande åtgärder

Under trädesperioden 1 januari–15 augusti får du göra jord- och markförbättrande åtgärder, till exempel dikning, strukturkalkning och gödsling. Däremot får du inte räkna med åkermark i träda i det som kallas för spridningsareal för stallgödsel. Du får inte gödsla på en mark i träda som du har anmält som ekologisk fokusareal under perioden 1 januari–15 augusti, med undantag för skiften som ska höstsås. På sådana skiften får du gödsla från och med 16 juli.

Du får bekämpa ogräs

Kemisk bekämpning av ogräs räknas inte som produktion och är därför tillåtet i vissa fall under hela trädesperioden 1 januari–15 augusti. Du får inte använda växtskyddsmedel på träda som används som ekologisk fokusareal. Detta gäller under perioden 1 januari–15 augusti det året som trädan är anmäld som ekologisk fokusareal. Om du ska höstså på en träda som du har anmält som ekologisk fokusareal får du använda växtskyddsmedel från och med 16 juli. Det kan vara bra att tänka på att det finns många djur och fåglar som trivs på åkermark som ligger i träda och som kan ta skada av bekämpningsmedlen.

Så ska en träda skötas

Åkermark som ligger i träda ska skötas så att den inte försumpas eller växer igen. Du ska därför se till att det finns fungerande dränering och vid behov ta bort sly.

Det här måste du göra senast 31 oktober

På all jordbruksmark som du söker stöd för ska du varje år utföra en aktiv jordbruksverksamhet. Det innebär att du minst en gång ska putsa trädan och det ska vara gjort senast 31 oktober. Det här gäller inte första året som åkermarken ligger i träda. Det gäller inte heller om du har sått grödor som gynnar den biologiska mångfalden.

Putsa och slå av växtlighet på trädan

Under perioden 1 april–30 juni får du inte putsa eller slå av växtligheten på trädan utom i följande undantagsfall:

- Om du behöver putsa eller slå av växtligheten för att undvika att en utsädesodling i närheten förstörs av en oönskad pollinering.
- Om marken ingår i en ekologisk odling som är certifierad enligt EU:s eller KRAV:s regler eller om du får ersättning för ekologisk odling för marken.
- Om du ska så marken med oljeväxter och den ligger i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Gotlands, Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas eller Gävleborgs län eller i Västerviks kommun i Kalmar län. Då får du från och med 15 juni putsa eller slå av växtligheten på trädan.

Från och med 1 juli får du putsa eller slå av växtligheten på trädan. Men först efter 15 augusti får du slå av och använda växtligheten som foder.

Svarträda

Även om det är bra för djur och miljö med växtlighet på en åkermark som ligger i träda är det tillåtet att ha träda utan växtlighet, så kallad svarträda. På en svarträda får du när som helst under året utföra mekanisk ogräsbekämpning genom till exempel harvning.

Bryta en träda

Att bryta en träda innebär att du tar in åkermark i produktion. Du tar åkermarken i produktion när du sår en gröda som kan bli en jordbruksprodukt, skördar eller låter dina djur beta på åkermarken.

Du får plöja en träda om du inte sår en ny gröda förrän efter 15 augusti.

Tidigaste datum för att bryta träda

Grundregeln för en träda som du redovisat med grödkod 60 i din SAM-ansökan är att du som tidigast får bryta trädan den 16 juli. Om du vet att du behöver använda åkermarken för produktion före 16 juli använder du i stället grödkoden för den gröda som du ska odla på skiftet.

Senare datum för förgröningsstöd och kompensationsstöd

Du som söker kompensationsstöd eller förgröningsstöd får i vissa fall bryta trädan tidigast den 1 augusti. Det gäller om du söker

- förgröningsstöd i stödområde 1–5 och om du använder trädan för att uppfylla kravet på flera olika grödor på åkermarken.
- kompensationsstöd för jordbruk typ 1–3. Du får tidigast den 1 augusti skörda eller låta djuren beta trädan. Det gäller för all din åkermark i träda, även träda som finns på åkermark utanför kompensationsområdet.

Träda som du har anmält som ekologisk fokusareal i förgröningsstödet får brytas först den 16 augusti. På mark i träda som du ska höstså får du börja med förberedande åtgärder och sådd av nästa års gröda 16 juli. Som förberedande åtgärder räknas inte bete och skörd.